

TĖVIŠKĖS AIDAI

Nr 7 (1887) 1994 m. kovo mėn. 1 d.

Eina 39-tus Metus.

Melbourne

*Tėvynės mūsų Lietuvos Globėjau,
Kazimiere, šventasis karalaiti,
Tavin dejonės mūsų, maldos aidi.
Užtark ją, tiek sykių jai padėjęs.*

*Cia žemėj lelija skaisčia žydėjęs,
Duok mūs jaunimui tavo pėdom eiti,
Kad jis, pamildamas dorybių kraittį,
Vėl taptų tėviškės naujos grindėju.*

*Ak, kad sugrįžtume tavęs pagarbinti
Į seną Vilnių katedroj brangiojoj,
Kur aukso karste tavo palaikai
šventieji.*

*Ir kad, įveikę kūno audrą žvarbią
Ir stoję Viešpaties akivaizdoj šventoj,
Zengt galėtume, kur tu esi įėjęs.*

Alfonsas Tyruolis

Šimto šešerių metų sukaktį švenčiantis Lietuvos kariuomenės savanoris tvirtina: aš iki šiol esu savo poste ir dar ginu Tėvynę

Kestutis Jauniškis

Vasario 7-ąją vienam pirmųjų, o dabar seniausiam tarpukario Lietuvos kariuomenės savanoriui Romualdai Valentukevičiui sukako 106 metai.

Pats R. Valentukavičius, pas kurį Ukmergės rajono Jestuliškių pensionate viešėjo „Lietuvos ryto“ žurnalistai, sakė negalintis tiksliai pasakyti, kada gimė, tačiau, kaip liudija metrikai, R. Valentukevičius gimė 1888 m. vasario 7 d. Trakų rajone, Semeliškių apylinkėje. Pasak seniausio Lietuvos savanorio, apie 1912 m. jį rekrutavo dvidešimt penkeriems metams paėmė į carinę Rusijos kariuomenę. Kadangi Romualdas mokėjo ir lenkų, ir rusų kalbas, kariuomenėje buvo pagrindinis kareivių, atvykusių iš Lietuvos ir nemokėjusių rusų kalbos, mokytojas - tekdavo ne tik versti įvairias komandas, bet ir aiškinti, kur yra kairė ar dešinė. Šiuos rikiuotės įgūdžius padėdavo ugdyti prie kairės kojos rišama šieno, o prie dešinės - šiaudų gniūžtė.

R. Valentukevičius labai gerai prisiminė, kodėl prasidėjo Pirmasis pasaulinis karas - net papasakojo istoriją apie tai, kaip buvo nušautas vienas serbų kunigaikštis, atjojęs pas Austrijos kunigaikštystę. Senoliui teko dalyvauti daugelyje kovinių operacijų - „visose kautynėse manęs buvo pilna“. Jam

tekdavo atlikti ir slaptas misijas, kurių metu į vokiečių užnugarį tekdavo gabenti ginklus. Mūšio Belovežo girtioje metu R. Valentukevičius buvo sužeistas, po to pateko vokiečių nelaisvėn. Už darbą nelaisvėje, pasak buvusio kario, per dieną mokėdavo 7 pfeningus, už kuriuos daugelis pirkdavo rūkalus, tuo tarpu jis - duoną. Tai jam padėjo išlikti gyvam.

„Kai Rusijos carą sušaudė, o Vilhelmui Hitleris liepė išsimėžti, aš pėsčias parėjau į Tėvynę“, - pasakojo R. Valentukevičius. Jo gimtoji apylinkė jau buvo prijungta prie Prancūzijos, todėl Valentukevičiui buvo pasakyta, kad jo tarnyba dar nesibaigė ir jis privalęs būti mobilizuotas į Lenkijos kariuomenę. R. Valentukevičius nesutiko ir slapčia nukeliavo į „už rubežiaus esančią Lietuvą“, kur vienas

Seniausias Lietuvos savanoris Romualdas Valentukavičius.

P.Lileikio nuotr.

pirmųjų įstojo į Lietuvos savanorių gretas. „Ateidavo vyrai su vyžom, klumpėm, išvargę, tačiau netrukus susidarė jau keli skyriai, kuopos, pradėjo augti Lietuvos kariuomenė“, - pasakojo seniausias Lietuvos kariuomenės savanoris.

Jam teko dalyvauti mūšiuose su lenkais dėl Varėnos, Širvintų, vėliau su kitais Mažosios Lietuvos sukilėliais kariavo dėl Klaipėdos krašto atgavimo. Viename mūšių buvo sužeistas.

Kaip labiausiai įsimintą mūšį R. Valentukevičius paminėjo kautynes su lenkais dėl Širvintų upelio. Kadangi lenkų buvo keliolika kartų daugiau, jis pasiūlė savo vadui Juozui Budravičiui pasitraukti nuo upelio, tačiau prie tilto paslėpti kulkosvaidį, iš kurio būtų šaudoma tik tada, jeigu lenkai įsitikintų, kad pavojaus nėra, ir bandytų pereiti tiltą. Pasak pašnekovo, taip ir atsitiko - šaukdami „Na Kowno“, lenkai pradėjo veržtis tiltu. Cia juos pasitiko kulkosvaidžio ugnis. „Tie, kurie nežuvo arba nespėjo pabėgti, pateko į mūsų nelaisvę“, - prisiminė R. Valentukavičius.

Pasakodamas apie Antrąjį pasaulinį karą savanoris sakė, jog „rusai vėl su vokiečiais buvo susiėmę“. Tada jis pradėjo dirbti Lietuvos pasienio policijoje. Kas buvo po to, pavargęs nuo pasakojimo, šimtametis savanoris jau nepasakė, tačiau kelis kartus su ašaromis akyse priminė, jog iš šios tarnybos jo niekas neatleidęs ir iki šiol yra poste.

Kaip papasakojo pensionato darbuotojai, seniausiam savanoriui teko patirti ir tremtinio dalios, buvo vedęs, tačiau vaikų neužgyveno. Žmona mirė. R. Valentukevičius iki 1992 m. rugpjūčio vienas pats gyveno Varėnos rajone, Marcinkonių kaime, tik po to dėl sušlubavusios sveikatos buvo perkeltas į Jasuliškių pensionatą.

Pensionato gydytojai sakė, jog senolio sveikata pagal jo amžių yra labai gera. Jis kiekvieną rytą prausiasi šaltu vandeniu, vasarą vaikšto basas, o žiemą nevi kojinių. Skirtingai nuo kartais už jį dvigubai jaunesnių pensionato gyventojų, Romualdas, pasiramščiuodamas lazdele, dažnai pėsčias nukeliauja į už kilometro esantį Vidiškių miestelį. Pasak gydytojų, jis niekada nėra rūkęs, nevartojo ir alkoholinių gėrimų - kai 105 metų jubiliejaus proga jam buvo paduota šampano taurė, šimtametis senolis net pyktelejo, tiesa, išgėrė.

Pats R. Valentukevičius pasakojo, kad viską daręs pats - ir skalbiąs, ir drabužius taisąs. Naujos aprangos neima tol, kol dar galima nešioti seną. Paklaustas apie sveikatą, sakė, kad visas ligas gydė žolelėmis ir sveikata nesiskundęs. Tik dabar jau jam sunkiau skaityti knygas ar laikraščius, nes ima svaigti galva.

Priminus, jog pirmadienį jo gimtadienis, jog Vyriausybė skyrė jam personalinę pensiją, šimtametis savanoris susigraudino - „buvau pirmasis, o dabar tapau seniausias savanoris“ - neslėpdamas jaudulio vėl pakartojo, jog jis dar poste, dar gina Tėvynę.

O pensionate buvo kalbama, kad pirmadienį čia žada atvažiuoti garbės savanoris V. Landsbergis ir įteikti seniausiam Lietuvos savanoriui šių dienų savanorio uniformą.

„L.R.“

KAIMŲ ISTORIJS

Keturnauiena. Ar girdėtas jums šis vardas? Tikiu, kad ne vienas Lietuvos gyventojas pasakys: „O kaipgi! Čia juk gyvena Aneliukė...“

Ir prisimins savo kelionę į Suodžių vienkiemį: šimtai automobilių ir autobusų, tūkstančiai maldininkų. O ant asfalto tako stovi kukli koplytėlė. Labai jau ji nesiderina prie to juodo asfalto, išstjusio plyname lauke. Už keliolikos metrų nuo koplytėlės stovi gelsvas namas. Naujas, gražus. Čia ir gyvena Anelė Matjošaitienė, paprasta žemdirbė, bet žinoma ne tik Lietuvoje. Jau dabar galima sakyti, kad ji į kaimo istoriją įrašė ir dar įrašys ne vieną puslapį.

UŽASFALTUOTI ATMINTĮ - NEĮMANOMA!

Viskas prasidėjo prieš dvidešimt šešerius metus: lapkričio 14 ir 21 dienomis našlei Anelėi, kaip į tvirtina, jos namelyje apsiėmė Jėzus Kristus, o po penkių dienų pasirodė ir Dievo Motina Marija.

Iš pradžių A. Matjošaitienė tylėjo, apie šį įvykį niekam nepasakojo. Vėliau prasitarė vienam kitam kaimynui. Žinia apie nepaprastą reiškinį pasklido ne tik po apylinkę, Sakių rajoną, bet ir dar toliau. Į jos sodybą ėmė važiuoti žmonės - net iš tolimiausių Lietuvos kampelių. Čia jie rasdavo seną dviejų galų gyvenamąjį namą. Lyg pusiau jį dalydavo prieangis. Rytinis namo galas buvo didesnis. Kambaryje prie durų pūpsėjo išmūryta didelė kaimiška krosnis. Už jos stovėjo spinta. O už spintos padėta lova. Kampe apie stalą būdavo išdėliotos kėdės. Prie lango, pasienyje, buvo pastatytas ilgas suolas. Tarp krosnies ir spintos Anelė įrengė lyg tai altorėlį. Mat čia apsiėmė Kristus ir Marija. Virš altorėlio kabojo išsiuvinėtas baldakimas. Ant sienos prikaltas purpurinis kilimėlis. Elektros lemputė apšvietė žodžius: „Jėzau, Marija, myliu Jus, gelbėkit sielas“.

Kambarį puošė Kristaus ir Marijos statulėlės, Jėzaus Širdies ir Marijos Širdies paveikslai. Grindis puošė kilimas, apjuostas rūtų vainiku. Aplik jį - daugybė žvakidžių, degančių žvakių, gėlių... Tikintieji ateidavo, klaupdavosi, ilgai, nuoširdžiai meldavosi. Ypač daug žmonių susirinkdavo šeštadieniais ir sekmadieniais, kai A. Matjošaitienei nereikėdavo eiti į darbą.

Greitai sukruoto ir sovietinė valdžia. Iš pradžių - Keturnauienos kolūkio, o vėliau - ir Sakių rajono. Susidomėjo Aneliukės sodyba ir vilniškiai pareigūnai. Jie uždraudė kolūkietei skleisti „religijos opiumą“, pasakoti apie apsiėmimus. Anelė nesutiko tylėti. Ji ir toliau nuoširdžiai bendravo su ja lankančiais žmonėmis. Tada vietinė valdžia pasiūlė jai palikti sodybą.

- Aš niekur neisiu iš šių namų, - atsakė A. Matjošaitienė. Anksčiau jos nepalaužė ir Ziegdrių psichiatrinės ligoninės gydytojai, kasdien leidę ir didinę insulino dozes. Patyrinėję, pakankinę keturis mėnesius, išleido namo - sveika.

Atėjo 1984 metai. A.

Matjošaitienė gavo raštišką valdžios ultimatumą: iki rusėjo 1 dienos ji turi palikti sodybą. Moteris kreipėsi į teismą. Deja, varnas varnai nekerta į akį. Kitų metų vasarą, birželio 26 d., į Anelės sodybą atvažiavo būrys vyrų: kolūkio pirmininkas P. Jurkšaitis, teismo nuosprendžio vykdytojas, penki milicininkai iš Sakių, dešimt darbininkų.

Ši „kuopa“ dar buvo sustiprinta dviem buldozeriais, atsiųstais iš rajono centro, sunkvežimiais.

Viduryje baltos dienos prasidėjo stulbinantys, sunkiai suvokiami dalykai. Darbininkai puolė tempti baldus, paveikslus, drabužius, kitą mantą. Sukrovė į sunkvežimį ir išvežė į kolūkio gyvenvietę. Kas netilpo kambaryje, sukrovė kieme. Suodžių vienkiemyje tuo metu toliau iš peties „darbavosi“ buldozeriai: ardė, traisė ūkinius pastatus, gyvenamąjį namą. Sulinį užvertė, sulygino su žeme.

Genovaitė Stankevičienė, kuri

matė šią egzekuciją, pasakė:

- Tai buvo šurpus, baisus vaizdas. Buldozeriai traisė ne tik pastatų medieną, bet ir baldus, maišė su žemėmis drabužius, patalyne, žmonių dovanas - žvakides, žvakes, gintarinius papuošalus...

Kai viskas buvo suniokota, suversta į krūvą, apipylė benzinu ir uždegė. Spragsėjo seno namo balkiai, lentos, smilko ir rūko daržovės, javai.

Tačiau to buvo per mažai. Egzekutoriai išrovė medžius, išlygino sodybos plotą ir nutiesė asfaltą. Atseit būsiamam aerodromui. Vargė tu man! Plyname lauke, kur nėra gerų kelių, net padoraus keliuko, kur pavasarį ir rudenį vos gali išbristi, mat reikia tiesti lėktuvams nusileidimo taką. Kvailesnio preteksto nesugalvosi. Juk ir mažam vaikui aišku: visomis išgalėmis buvo siekiama iš mūsų atminties ištrinti religiją, pasiekti, kad tikėjimas nevienyty, neburtų

Vasario 8 d. Lietuvoje lankėsi Ukrainos Prezidentas Leonidas Kravčiukas

Susitikimo metu A. Brazauskas ir L. Kravčiukas pasirašė tarpvalstybinę draugystės ir bendradarbiavimo sutartį, kuri, Ukrainos Prezidento nuomone, turėtų atverti naują lygiateisių partnerystės santykių raidos etapą. „Mes teikiame prioritetinę reikšmę santykiams su Lietuva. Tam padeda ne tik istorija, bet ir pozicijų bendrumas“, - iš Lietuvos Seimo tribūnos sakė Ukrainos vadovas. Lietuvą jis pavadino viena didžiausių prekybinių Ukrainos

partnerių, tačiau, jo supratimu, prekybinių ryšių apimtys nepakankamos. Jis sakė, kad Lietuva iš Ukrainos galėtų pirkti akmens anglies, kokso, mazuto, metalo gaminių, elektrotechnikos ir mašinų pramonės prekių, o Ukraina iš Lietuvos pageidautų plataus vartojimo prekių - avalynės, drabužių ir chemijos pramonės produkcijos. Įvertindamas dideles bendradarbiavimo transporto srityje galimybes, L. Kravčiukas išsakė mintį, jog Lietuva galėtų naudotis

Juodosios jūros uostais, o Ukraina per Klaipėdą išeiti į Baltijos ir Šiaurės jūras.

Prezidentas sakė, jog Lietuva ir Ukraina išgyvena ilgą ir skausmingą perėjimą į rinkos ekonomiką. Jo nuomone, abiem pusėms bendradarbiaujant, būtų galima greičiau išeiti iš ekonominės krizės. Šia proga L. Kravčiukas pacitavo lietuvišką patarlę, kurią vertėja išvertė taip: „Kur dviese dirba, visada daugiau nuveiks.“ Iš buvusios SSRS valstybių Ukraina yra antroji po Kazachstano, su kuria tokia sutartis pasirašyta. „L.R.“

NEPRIKLAUSOMA UKRAINA

Vasario 8 d. įvykusį Ukrainos prezidento Leonido Kravčiuko oficialų vizitą į Lietuvą kai kurie šalies politikai iš anksto pavadino istoriniu. Lietuva ir Ukraina - šalys, kurias sieja bendra istorija: ir Lietuvos Didžiojoje Kunigaikštystėje, ir Rusijos, o vėliau sovietų imperijoje. Abi jos vėl tapo realiai nepriklausomos pastarosios agonijos metu - po 1991-ųjų rugpjūčio pučo Maskvoje.

Lietuvą aplankęs L. Kravčiukas buvo vienas iš trijų Sovietų Sąjungos

duobkasių, dar vadinamų „Belovežo stumbrais“, jis kartu su B.Jelcinu ir S.Suškevičiumi 1991-ųjų pabaigoje galutinai palaidavo sovietinę imperiją ir sukūrė tai, kas vėliau tapo NVS. Pati Ukraina de jure pasiskelbė nepriklausoma valstybe tą pačią metų gruodžio 1 dieną.

Tai, kad jos kelias į nepriklausomybę de facto bus sunkus, buvo aišku iš pat pradžių. Kaip taikliai pastebėjo vienas ukrainiečių publicistų, nepriklausomybė de jure, gauta po nenusedusio rugpjūčio pučo, tapo ne tiek tikslu įgyvendinimu, kiek jo praradimu. Ukrainos komunistinė nomenklatūra nusitvėrė nepriklausomybės idėją, kurią anksčiau be išlygų atmesdavo, nes ji buvo šansas atsiverti nuo „revoliucinės Maskvos“ ir galimybė

išsaugoti savo valdžią. Tautiškai nusiteikusiems Ukrainos visuomenės lyderiams, kurie ne vienerius metus praleido lageriuose ir buvo pasirengę ilgai kovai, teko būti neišrankiems renkantis laikinus sąjungininkus, ypač kai buvo balstojama dėl Ukrainos suvereniteto. Persekiojami ir persekiojamieji susėdo į vieną prezidiumą, tik pirmieji ir toliau valdė, o antrieji gavo simbolinius vaidmenis.

Jie taip ir nesugebėjo atsikratyti įtarumo vieni kitais. O juk reikėjo praktiškai nuo nulio sukurti konkrečią Ukrainos valstybingumo ideologiją, nes porevoliucinė nepriklausoma Ukrainos liaudies respublika buvo istorinis bandymas ir ne daugiau.

Nepriklausomybė davė impulsą ukrainiečių tautinei savimonei atgyti, ypač tuose sluoksniuose, kurie anksčiau klusniai pasiduodavo rusifikavimui. Tačiau kiek pavėluotas atsiskyrimo nuo Rusijos suvokimas į kitą pusę pastūmėjo tuos gausius Pietų ir Rytų

TEVIŠKES AIDAI

18 Henry St., Kensington, Vic. 3031. Tel. 376 7355
LEIDŽIA AUSTRALIJOS LIETUVIŲ KATALIKŲ FEDERACIJA

Redaktorė dr. Aurelija Sadauskienė. Korespondencijas, straipsnius, skelbimus, prenumeratas siųsti viršuje nurodytu adresu. Prenumeratos kaina metams \$35. Kituose kraštuose \$40. Atskiras numeris \$1.00. Skelbimai už skilties vieną cm. - \$2.00. Nuolatiniams skelbėjams daroma nuolaida. Už skelbimų turinį neatsakoma. Redakcija straipsnius ir korespondencijas taisyti savo nuožiūra.

Published by E. Sidlauskas
22 Stradbroke Dve.,
St. Albans. 3021
President of the Lithuanian
Catholic Federation

(Nukelta į 4-tą psl.)

Nelemta atsakomybės stoka

Lietuva pateko į apgailėtiną ir kartu gėdingą padėtį ne atsitiktinai. Pats perėjimas iš sovietinės į demokratinę laisvos rinkos santvarką yra surištas su visa eile sunkumų, kurių visgi negalime laikyti nenugalimom kliūtim. Ekonominė Lietuvos padėtis 1989 m. nebuvo pasiekusi Vakarų lygio, bet Sovietų Sąjungoj ji buvo viena iš geriausių. Visi krašto užkampiai turėjo elektros srovę ir neblogus kelius. Dauguma žmonių aktyviai pritarė nepriklausomybės atstatymui. Taigi išeities taškas į laisvę ir demokratiją buvo gana palankus. Kad Lietuvos produkcija sumažėjo per paskutinius 3 metus 3 kartus, kad infliacija pas mus yra apie 130-200%, kai ji Estijoje siekia tik 27% o Latvijoje apie 30%, rodo, kad mūsų šalyj yra tam tikros atsilikimo priežastys.

Estija ir Latvija pernešė tą pačią okupaciją, po kurios jų padėtis liko žymiai sunkesnė dėl didelio slavų svetimtaučių skaičiaus, apskuninančio ne tik vidaus gyvenimą, bet ir užsienio politiką. Abi minėtos kaimynės prarado šiek tiek anksčiau turėtus teritorijos, o mes likome su Klaipėda ir sostine Vilniū. Viskas klostėsi palankiau mums. Kodėl nežiūrint to, dabar esame daugiausiai atsilikę Pabaltijoj? 1989 m. turėjome daugiausiai studentų, pagal žmonių skaičių. Estai su latviais mus jau aplenkė. Estijos krona yra tvirta valiuta, o Latvijos latas žada tokia tapti. Mūsų lito kursas kol kas išlaikomas dirbtinai. Dėl to trūksta pasitikėjimo juo, ir užsienio kapitalai kol kas vengia investuoti Lietuvos didesnes sumas.

Imkim kariuomenę. Estijos atvykęs Amerikos estas, ten tarnavęs pulkininku, per porą metų suorganizavo kariuomenę, savo kokybe prilygstančią NATO karo jėgom. Latviai pasiėmė veltui iš Vokietijos beveik 10 karo laivų neblogam stovyj. Jos kariuomenę irgi padeda organizuoti užsienio latvis, ekspertas. Lietuva veltui siūlytų laivų iš Vokietijos neėmė, bet už milijonus pirko prastesnių iš rusų per spekuliantus. Turim lyg ir 2 karo institucijas: SKATT ir kariuomenę. Apie SKATT šposus visi jau girdėjo. Kariuomenė tik dabar turi vadą kariškį. Gal jis pradės formuoti tikrą karinę jėgą. Jei ne, NATO privers tai padaryti, arba nutrauks sutartį su Lietuva.

Negalim per daug džiaugtis užsienio politikos raida. Neveikdami apgalvotai ir laiku, dar neturim sienų sutarčių nei su viena kaimyne. O galėjom jas jau senokai turėti, jei būtumėm buvę sumanesni diplomatai. Gal galėtumėm atieityj ką nors laimėti Rytprūsijos, jei šis žingsnis būtų kantriai ruošiamas stiprinant lietuvišką veiklą ten ir perkant žemes kitoj Nemuno pusėj. Gausios mūsų vadų kelionės į įvairias sostines apčiuopiamos naudos vargu duos. Gera politika turi prasidėti namuose: mes privalom parodyti pasauliui, jog sugebame tvarkyti savo šalį. Kol kas, deja, to nepadarėm, ir Lietuvos prestižas yra nusmukęs. Mat, pasiuntiniai ir slaptos tarnybos smulkmeniškai informuoja savo valdžias apie Lietuvos padėtį ir jos raidą.

Pagalium negalima nepaminėti pagrindinės mūsų nesėkmių priežasties. Nuo pirmųjų

Rašo dr. Jonas Kunca

nepriklausomo gyvenimo dienų pradėjo irti administracinė tvarka, kokia ji ten buvo Tarybų Lietuvoj. Korupcija ir mafija, pastebėjusios valdžios tuštumą, išsiplėtė tiek, kad dalinai perėmė vyriausybės funkcijas rinkti mokesčius iš įbaugintų žmonių. Spekuliantai turtooliai patys visai negalvoja mokėti mokesčių valdžiai. Atrodo, kad valdžioj yra, jei ne mafijos narių, tai bent draugų, pasirodusių gelbėti patekusius į teisės saugos rankas minėtus nusikaltėlius. Dėl neaiškių sumetimų buvo atvestas valdininkų-politikų turto deklaracijos įstatymas, kurį turi dauguma civilizuotų valstybių. Jei pareigūnai negalvoja praturtėti nelegaliai, ko jiems bijotis tokio įstatymo?

Mafija, korupcija ir didžiulė biurokratija neatsirado atsitiktinai. Nuo pat nepriklausomybės pradžios mūsų valdžios nebuvo kompetentingų ir sąžiningų vadų rankose. Kodėl taip atsitiko? Argi Lietuvoj nėra tinkamų valdyti kraštą žmonių?

Didelė dalis šviesiausių mūsų protų buvo ištremti į Sibirą, iš kur mažai kas sugrįžo, o jei, tai netekę sveikatos. Kita dalis pabėgo į Vakarūs nuo artėjančios Raudonosios Armijos ir galimų

išvežimų į gulagus. O vistiek, kad ir Sniečkaus laikais, vietinė valdžia neblogoi tvarkėsi. Reiškia, kad taip atsitiko ne dėl valstybingų vyrų trūkumo.

Įsiliepsnojus išsilaisvinimo aistrai, į Sąjūdį įsimaišė oportunistai, įžiūrėję proga iškilti, pagarsėti ir praturtėti. Savo patriotinėm kalbom jie lengvai įtikino žmones, jog jie yra išganytojai, gimę vadovauti tautai ir valstybei. Apie sugebėjimą, geriau sakant nesugebėjimą, valdyti kraštą žinojo tik patys apsimitėliai. Atsakomybės ir sąžinės stoka jiems nekludė lįsti į aukščiausias vietas, surištas su mūsų valstybės ateitimi. Kuklesni gabūs vyrai į tokias nesvarias lenktynes nesiveržė. Jie liko nustumti į šalį.

Valdyti kraštą yra sudėtingas dalykas. Asmuo privalo aprėpti bendrą šalies vaidą ir pasirinkti teisingus prioritetus, kadangi visų problemų iš karto išspręsti neįmanoma. Valstybės vyras privalo sugebėti pasirinkti tinkamus bendradarbius ministrus, o šie departamentų direktorius ir t.t. Jie neturi pasiduoti kyšių ar pagyrų pagundom, nei tuščios garbės ieškojimui. Prieš sutinkant užimti vadovaujama vietą, jis privalo pasitarti su savo sąžine, ar tikrai sugebės atlikti šią pareigą, surištą su tautos ir valstybės gerbūviu. Jei

sąžinė sako, kad ne, garbingas valstybės vyras atsiskays tos vietos. Lai ją užima sumanesnis.

Lietuvos nelaimėi, mūsų kandidatam į politikus trūko atsakomybės, kurios vietą užėmė troškimas garbės, gero gyvenimo. Dėl to nepriklausomą gyvenimą pradėjom su neva tai valdžiom, kurios tikrumoje nevaldė. Priešingai, savo neapgalvotais įstatymais išardė žemės ūkį ir leido įsiviešpatauti administracinei nervarkai ir korupcijai. Įsakyti išardyti gerai veikiančius kolūkius nesuplanavus, kas ir kaip dirbs toliau tą žemę, buvo viena iš padarytų nesąmonių, neigiamai atsiliepančių dar ir dabar į šalies ekonomiką.

Kaip pakeisti tokią padėtį? Tai nebus lengva. Gyventojam neįmanoma atspėti, kuris iš kandidatų galėtų būti tinkamas valstybiniam darbui. Gi kandidatai rinkėjam suka galvas su savo demagogija ir propaganda, o kuklūs talentai neturi jokių galimybių. Vienintelis būdas normalizuoti tokią padėtį, tai kurti porą rimtų partijų, kurios pritrauktų gabesnius asmenis. Tai, aišku, užtruks, o Lietuva laukti negali. Akcijos reikia dabar pat. Lieka tik Prezidentui spręsti šį klausimą pakeičiant netinkamus ministrus (susitarus su ministerių pirmininku). Būtų neprotinga, jei valdžia, būdama tikra, jog opozija jos negali pakeisti, toliau trepsėtų vietoje.

Žmonės, prarandantys viltis greitai praturtėti, reikalauja, kad juos gelbėtų Lietuvos valdžia ir pasaulio organizacijos

Vasario 3 d. prie Vyriausybės rūmų Vilniuje susirinko beveik 100 uždarnosios akininės bendrovės „Finansinės investicijos“ indėlininkų, surengusių, anot jų „išpėjamąjį piketą“. Priminsime, kad ši firma, priiminėjusi iš gyventojų valiutinius indėlius (ne mažiau kaip 1000 JAV dolerių) ir mokėjusi solidžias 12,5-17,5 proc. mėnesines palūkanas, savo veiklą nutraukė sausio 17 dieną, šį poelgį motyvuodama „techninėmis kliūtimis“.

Vėliau Rygoje buvo sulaukytas vienas firmos steigėjų L. Miniailovas, kuris ketino kristi į Frankfurtą prie Maino, o paskui dar toliau. Pas jį Latvijos policija rado per 180 tūkst. JAV dolerių.

Šiuo metu Kauno policija yra gavusi per šimtą uždarnosios akininės bendrovės „Finansinės investicijos“ indėlininkų pareiškimų. Pačiais minimaliaisiais paskaičiavimais, firma pasiskolino 150 tūkst. JAV dolerių.

Arūnas Karaliūnas

Tačiau žinant tai, kad kai kurie indėlininkai skolino dešimtimis tūkstančių dolerių, ši suma gali padidėti kelis kartus.

Įvykusiame pikete „Finansinių investicijų“ indėlininkai reikalavo Vyriausybės narių užkirsti kelią panašų firmų veiklai. Viena ranka rašyti plakatai skelbė: „Vagims - pagal nuopelnus!“, „Žuvis genda nuo galvos“. „Kokia valdžia, tokia ir tvarka“.

Kalbėjusieji teigė, kad „Finansinės investicijos“ pasiskolino mažiausiai 3,5 mln. JAV dolerių, o firmos indėlininkais tapo apie pusantro tūkstančio šalies gyventojų. Daugiausia priekaištų šį kartą teko Lietuvos valdžiai. Apgautųjų nuomone, ji turi kontroliuoti tokių firmų veiklą, o kadangi tai nebuvo daroma, Vyriausybė privalo padėti santaupas praradusiems žmonėms. Jeigu tai nebus padaryta, piketuotojai žadėjo

organizuoti masinius streikus, „su šakėmis rankose imti Vyriausybės rūmus šturmu“, rengti badavimo akcijas. Kiti siūlė premjerui A. Šleževičiui patuštinti piniginę ir atiduoti žmonėms pinigus.

Piketuotojai parengė ir įteikė Vyriausybei pareiškimą su konkrečiais klausimais apie „Finansinių investicijų“ darbą. Vienas indėlininkų, liūdnai linguodamas galvą, pripažino, kad tokius klausimus reikėjo užduoti firmos vadovams atiduodant savo pinigus.

Vėliau grupė piketuotojų susitiko su premjero patarėja bankų bei finansų klausimais Laima Urbšienė. Ji pripažino, kad „Finansinės investicijos“ užsiminėjo antiįstatymine veikla, t.y. skolintu pinigais. Įstatymas sako, kad tai gali daryti tik Lietuvos banko licenciją turinčios įstaigos. Bet pinigų skolinančių firmų Lietuvos bankas negali kontroliuoti... „L.R.“

Ginklų kontrabanda į Rusiją - per Lietuvą

Vilniaus muitinės pareigūnai, Kenos geležinkelio stotyje tikrindami iš Kaliningrado į Maskvą važiuojantį 30-ąjį traukinį, vieno vagono kupė surado ginklų. Ventilacijos angoje buvo paslėpti penki „Winchester“ firmos medžiokliniai šautuvai ir 954 automato „Kalašnikov“ šoviniai.

Suradę tokį netikėtą krovinį, muitininkai skubiai pasikvietė pastiprinimą. Nuogaštauta, kad ginklų savininkai nepradėtų priešintis. Atskubėję pasieniečiai

Feliksas Telksnys

toje pačioje kupė surado dar keturis „Winchester“ šautuvus ir penkis granatsvaizdžius RPG-18, užtaisytus kovinėmis granatomis.

Į įvykių vietą iš Vilniaus netrukus atvyko Valstybės sienos apsaugos vadovai, transporto policijos muitinės darbuotojai, ekspertai. Buvo sulaukyti du asmenys - 22 metų Maskvos gyventojas V. Kondratjevas ir 18-metė kaliningradietė T.

Raščenskova.

V. Kondratjevas prisipažino ginklų ir šovinių nusipirkęs Kaliningrade ir vežęs parduoti į Maskvą, kur jie yra gerokai brangesni. Kontrabandiniai ginklai ir šoviniai paimti, iškelta baudžiamoji byla.

Pasak muitininkų, pastaruoju metu padaugėjo kontrabandinių ginklų gabenimo į Rusiją atvejų. Sausio 20 d. traukinio, važiuojančio iš Kauno į Maskvą, vagonė (Nukelta į 4-tą psl.)

Laiko ženklai

4

Lietuvos gatvės ir aikštės visokių piketų per pastaruosius penkerius šėšerius metus jau yra mačiosius, tačiau tokio, kokį prie Vyriausybės rūmų surengė žmonės, norėję staigiai praturtėti ir patikėję savo pinigų pirmam pasitaikiusiam šarlatanui, ko gero, dar niekam pasaulyje neteko regėti.

Bankrutavę kartu su neaiškiais firmomis arba tiesiog atvirais sukčiais piliečiai, kaip jau tapo įprasta tokiais atvejais, atvyko pinigų reikalauti iš valdžios, kurios, ypač centrinio banko, atstovai ne kartą jau buvo įspėję žmones nepatikėti savo pinigų pirmam pasitaikiusiam ir saldų liežuvį turinčiam „bankininkui“.

Taigi daugiau ar mažiau solidūs vyriškiai suraukтомis kaktomis prie Vyriausybės rūmų atrodo graudžiai ir komiška vienu metu, nes niekas iš valdžios neliepė nė vienam basam likusiam piketuotojui patikėti savo santaupų „egiams“ su amatų mokyklų pažymėjimais ir avantiūristams su žurnalistų diplomais. Jie savo valia atidavė pinigus įvairiems svieto perėjūnams, ir kapitalizmas, kuris nepripažįsta emocijų, o tik bejausmę skaičių ir faktų kalbą, žiauriai, bet teisingai pamokė, kuo praktikoje skiriasi socializmas nuo laisvosios rinkos.

Prie socializmo jau buvo tapę aksioma, jog žmogus dėl savo asmeninių nelaimių galėjo kaltinti prastus mokytojus, darbo kolektyvą, tarptautinį imperializmą arba „komunistinius idealus“ pamynusį viršininką. Šiandien žmogus, juolab turintis laisvų dolerių investavimui į abejotinos vertės bižnūs ir firmas, gali kaltinti tik pats save už tai, kad iki galo nepasidomėjo, kam patiki savo pinigus, neapskaičiavo ne tik geriausio, bet ir blogiausio varianto. Pagaliau visame pasaulyje žmonės ieško patikimų, gerą vardą turinčių firmų savo bižnūms, nors jos dažniausiai nesitūlo pasakiškų pelnų ir nesigiria „išmokysią visą šalį gyventi iš didelių palūkanų“.

Susidaro įspūdis, jog daugelis Lietuvos piliečių okupacijos metu taip bus įsijautę ir „vidinė rezistencija“, jog pro ausis praleido ne tik tai, ką sveiki žmonės privalėjo praleisti, kaip antai socializmo epochos politinės ekonomijos paistalus, bet ir kapitalizmo laikotarpio vadovėlių, kurio žinių visiškai pakaktų pagrindiniams laisvosios rinkos dėsninūmams suprasti ir jais pasinaudoti šiais laikais darant kokį nors biznį ar paprasčiausiai skolinant savo pinigų kitam biznieriui.

Kita vertus, nors lietuviai sovietiniais laikais buvo įpratę pirkti daug knygų ir laikė save skaitančia tauta, pradeda aiškėti, jog daugelis knygų neskaitė, o tik demonstruodavo jas. Juk galima kirsti lažybų, kad daugelio piliečių, kurie piketavo prie Vyriausybės rūmų ir nutarė kreiptis į Jungtinių Tautų Organizaciją, bibliotekose galima rasti garsiąją T. Dreiserio trilogiją apie laukinį kapitalizmą, Čikagos gaisro ir kitų atsitiktinių įvykių įtaką pelnui ir bankrotui.

Kaip atrodo, daugelis Lietuvos piliečių, kurie turi vieną kitą šimtą atliekamų dolerių, iki šiol iš kapitalizmo abėcėlės tėra išmokę tik pirmąją raidę, t.y. jie jau supranta, jog laisvoji rinka gali žmogų staigiai padaryti turtingu. Tačiau jie nežino

arba, nudegę nagus, nenori prisipažinti, jog kiekviename biznyje galima ne tik staigiai pralobti, bet ir likti visai be nieko, paprastai kalbant, bankrutuoti.

Žmogus, kuris šito nesupranta, bet turi daug laisvų pinigų ir nori jų turėti dar daugiau, rizikuoja visada. Vakaruose tokie samdo vaikus, baigusius Harvardą ar šiaip kasdien perskaitančius po vieną protingą knygą. Tačiau, kaip atrodo, lietuviai savo nesugebėjimą tvarkyti asmeninius pinigus iškart nori užkrauti valdžiai, tiksliau sakant, visuomenei.

Tai, ką sūlė prie Vyriausybės rūmų susirinkę finansininkai nevykėliai, išvertus į paprastą žmonių kalbą, reikštų, jog bankrutavę kartu su neaiškiais firmomis ponai norėtų, kad kiti mokesčius sąžiningai mokantys piliečiai pasidalytų su jais savo pinigais.

Kai norėję staigiai praturtėti vyrai ir moterys rašėsi sutartis su

„egiais“, „germės garantais“ ir „sekundėmis“, žadėjusiomis nuo 1000 dolerių kas mėnesį mokėti po 100-120 dolerių, jie nebėgo prie Vyriausybės rūmų ar į laikraščius dalytis savo gausiomis pajamomis. Dabar, kai jau atsitiko tai, kas vieną dieną turėjo atsitikti, mėgėjai greit praturtėti apeliuoja į valdžią, visuomenę, žmogaus teises ir Jungtines Tautas.

Suprantama, kad teisėsaugos organai turėtų griežčiau įvardyti finansinius sukčius, tačiau tik pats žmogus gali būti geru savo pinigų sargu, o bankrotas ir finansinis krachas yra tokia pat svarbi žmogaus teisė, kaip ir žodžio, spaudos, rinkimų bei kitos laisvės. Nebūtų bankrotų, ekonomiką išiktų tokia pat stagnacija kaip sovietmečiu.

Desperatiškas kreipimasis į Jungtinių Tautų Organizaciją rodo absoliutų žmonių ekonominį neraštingumą, ir tai jau nebėra vien jų asmeninė problema. Kas norės investuoti šalyje, kurioje net turtingi piliečiai demonstruoja rinkos dėsnų neišmanymą? „L.R.“

NEPRIKLAUSOMA UKRAINA

(Atkelta iš 2-tro psl.)

Ukrainos gyventojų sluoksnius, kurie jau buvo tiek rusifikuoti, kad apie jokių jų grįžimą prie Ukrainos idėjos kalbėti netenka. Taigi šalies visuomenė yra suskilusi, ir šis skilimas turi gana aiškias geografines sienas, skiriančias rusakalbes rytines ir pietines Ukrainos sritis nuo tautiškai praskyduosiu centrinių ir nacionalistiškai orientuotų vakarinių sričių.

Nors Ukraina - objektyviai viena turtingiausių pasaulio valstybių (žaliavos, milžiniškas ekonominis potencialas, didžiausi pasaulyje juodžemiai), po SSRS subyrėjimo taip ir nesugebėjo pradėti ūkio reformų. Užtat senoji partinė ir ūkinė nomenklatura gavo galimybę nekontroliuojama pasisavinti valstybės turą. Rezultatas - reiškinys, kurį visame pasaulyje vadina „ekonomikos ukrainizavimu“, t.y. simbolis, kaip nereikia valdyti ūkio.

Kaip pastebi nepriklausomos informacinės agentūros UNIAN apžvalgininkas A.Kandyba, atsiantęs savo pastabas „Lietuvos rytui“, prie Ukrainos ūkio katastrofiško smukimo didele dalimi priedėjo ir šalies valdymo bei politinės sistemos degradavimas. Jis sūlo atkreipti dėmesį į tai, kaip nuosekliai per praėjusius metus degradavo vyriausybė. Iš pradžių jai vadovavo mokslininkai - raketų specialistas L.Kužma, ekonomistas V.Pinzenikas, fizikas I.Juchnovskis, paskui direktoriai - šaldytuvų gamyklos - V.Landykas, šachtos - J.Zviagilskis (pastarasis, dabar einantis premjero pareigas, buvo atvykęs į Lietuvą kartu su L.Kravčiuuku).

Tačiau problema ne tik personalijose. Valdžia darė viską (pavyzdžiui, priimtas mažoritarinis rinkimų principas, atsisakyta valstybės paramos partijoms), kad daugpartisckumas Ukrainoje būtų fiktyvus. Dėl to ir taip silpnos partijos pernai neteko dalies savo narių (išskyrus komunistus). A.Kandybos nuomone, šandien Ukrainoje, atrodo, įgyvendinamas „nepartine“ po UKP uždraudimo

VYTAUTAS LANDSBERGIS - KAUNO MIESTO GARBĖS PILIETIS

Vytautas Landsbergis gimė 1932 m. spalio 18 d. Kaune, žymaus architekto Vytauto Landsbergio-Zemkainio šeimoje. 1950 m. baigė Kauno I vidurinę mokyklą sidabro medaliu. 1955 m. baigė Lietuvos TSR konservatoriją. Pianistas, muzikologas, M.K. Ciurlionio tyrinėtojas, meno ir kultūros istorikas, profesorius. Įvairiais laikotarpiais - Lietuvos kompozitorių sąjungos valdybos, valdybos prezidiumo bei sekretoriato narys, muzikologų sekcijos pirmininkas, M.K. Ciurlionio draugijos pirmininkas.

1952-1957 m. dirbo Vilniaus specialiojoje vidurinėje muzikos mokykloje mokytoju; 1957-1974 m. Vilniaus valstybiniame pedagoginiame institute, o 1956-1963 m. bei 1974-1990 m. Lietuvos konservatorijoje vyresniuoju dėstytoju, docentu, profesoriumi.

Yra parašęs knygų, paskelbęs mokslinių straipsnių lietuvių meno ir kultūros istorijos, politikos klausimais, suredagavęs M.K. Ciurlionio, J. Gruodžio, B. Dvariono fortepijoninių kūrinių, parengęs M.K. Ciurlionio dailės darbų reprodukcijų rinkinių, įrašęs plokštelių.

Prasidėjęs Lietuvos atgimimui, Vytautas Landsbergis istorijos ir Lietuvos žmonių valia tapo iškilium Atgimimo ir Sąjūdžio politiku. 1988-aisiais buvo vienas iš Lietuvos Sąjūdžio kūrėjų, Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdžio iniciatyvinės grupės, Sąjūdžio Seimo tarybos narys ir šios tarybos pirmininkas. II Sąjūdžio suvažiavime išrinktas Lietuvos Sąjūdžio Garbės pirmininku. 1990 m. kovo 11-osios Akto signataras, 1990.3.11-1992.11.23 - Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos pirmininkas, Aukščiausiosios Tarybos deputatas ir Seimo narys, nuo 1993 m. gegužės 1 dienos - Tėvynės Sąjungos (Lietuvos Konservatorių) partijos pirmininkas.

Aktyviai dalyvaudamas politiniame gyvenime, Vytautas Landsbergis daug nuveikė, kad būtų stiprinamas bundančios Lietuvos valstybingumas, įtvirtinta Nepriklausomybė. Jis yra vienas iš nedaugelio politikų, besiremiančių krikščioniška morale, dora ir teisingumu, kurio veiklos tikslas ir paskata tautos teisė ir laisvė ir žmogaus teisė į laimę.

Vytauto Landsbergio ankstesnė ir pastarųjų metų veikla tampa susijusi su mūsų miestu, kur daug ne tik Kaunui, bet ir valstybės įtvirtinimui svarbių įvykių. Už ypatingus nuopelnus Lietuvos Respublikai ir Kauno miestui 1994.01.27 suteiktas profesorius Vytautui Landsbergiui Kauno miesto Garbės piliečio vardas.

Julius Baltrukonis
Kaunas

Ginklų kontrabanda į Rusiją - per Lietuvą

(Atkelta iš 3-čio psl.)

restorane buvo surasti paslėpti 48 dujiniai pistoletai. Jų savininkas iki šiol nenustatytas.

Praėjus aštuonioms dienoms, viename taip pat į Maskvą vykstančio traukinio vagone buvo sulaikyti Kauno gyventojai, pas kuriuos surasti ir paimti 34 dujiniai pistoletai. Anot muitininkų, tokio reiškinio priežastys yra daug didesnis ginklų kainos Rusijoje ir nuolat augantis poreikis jiems.

„L.R.“

„Tėviškės Aidai“ yra vienintelis Australijos lietuvių katalikų laikraštis. Visi juos remkime. Iš anksto prisijuskime prenumeratos mokesčių, įrašykime „Tėviškės Aidus“ į savo Testamentą. Katalikiška spauda reikalinga visada!

AUSTRALIJOS LIETUVIŲ JAUNIMO LAIKRASTIS.

Redaktorė J. Zitkevičienė, 29 Ormond Rd., Moonee Ponds Vic. 3039.

Sveikinu - Dėkoju - Linkiu - ir laukiu!

„Ateities Zingsniai“ - zengia pirmyn! Sveikinu tėvelius, mokytojus, skaitytojus. Sveikinu ir visus rengėjus su Vasario 16-tosios, 76-tuoju Lietuvos Nepriklausomybės gražiu minėjimu (kad ir anglų kalba) Melbourne, Lietuvių Namuose.

Sveikinu visą mūsų mielą jaunimą, kuris užbaigė lietuviškas mokyklas. Ypač sveikinu Liną Didžytę gavusią pirmąją premiją už lietuvių kalbą - geriausiai baigusiai lituanistinį kursą. „Linkiu, Tau Lina, sėkmės ir išvermės siekiant aukštojo mokslo. Telydi, Tave, Dievo palaimai - Ačiū Jumstėveliai, už tikrą lietuviškumą!“

Aš dėkinga Australijos Lietuvių Fondui, kad jau daugelį metų (18 m.) gražiai įvertina mūsų jaunimo rašomus lietuviškus darbus ir jaunimo vienintelį lietuvišką laikraštį „Ateities Zingsniai“, - piniginėmis dovanomis. Tai ir šiais metais per Vasario 16-tosios

minėjimą, vasario 13 d. Fondo pirmininkas A. Simkus įteiktė dovanas šešioms jauniems rašytojams, visi melbourniškiai. AČIŪ!

Linkiu sėkmės visiems mokslė ir žurnalistikoje ir į naują darbą dėl tikros laisvės Nepriklausomai Lietuvai!

Tikiu, kad netik „A.Z.“ bendradarbiai, kurie dabar yra tik iš Melbourne, bet ir visi kiti jaunieji iš Adelaidės ir Sidnėjaus, ženk kartu su mumis bendromis jėgomis į geresnę ateitį. Mes laukiame! Kitaip mes sustosime!

Mokytojai! Padėkite jaunimui! Kad jaunimas ne tik išmokytų kalbėti lietuviškai, bet ateity sugebėtų minėjimus, savo močiutėms, seneliams ir tėveliams, praveisti lietuviškai.

Rašykite, laukiu!

Jonė Zitkevičienė
Jūsų Redaktorė

Skautų stovykla

Skautų stovykla šiais metais vyko Gillwell Parke. Ji prasidėjo sausio 2 d. ir tęsėsi iki sausio 10 d. Visi miegojo palapinėse, išskyrus paukštytes ir vilkiukus, ir svečius, kurie miegojo kambariuose.

Stovykloje mes turėjome visokių įdomių ir įvairių užsiėmimų. Programa buvo labai gerai suorganizuota, nes mes visą laiką kuo nors buvome užimti. Visi skautai ir skautės buvo suskirstyti į keturias grupes. Grupės buvo pavadintos medžių vardais: Ažuolai, Beržai, Klevai ir Pušys. Šiose grupėse mes beveik viską darėm: dažėm, piešėm, audėm juostas, plaukiojom baidarėmis, lipdėm dalykus iš molio ir taip pat buvo „komando“ kursai. Tik buvo gaila, kad beveik visą laiką lijo.

„Komando“ kursų mes nedarėme savo „medžių“ grupėse, o su savo bendraamžiais. Aš buvau su kitomis skautėmis. Lietus lijo, kaip iš kibiro. Niekas nebijojo susipurvinti arba sušlapti, nes jau vistiek buvo visi šlapi.

Kai mes plaukiojome

baidarėmis, buvo gerai, nes oras buvo šiltas ir nelijo. Buvo malonu net eiti pasimaudyti.

Mes audėme juostas labai įdomiai. Audėme vieną didelę juostą grupėje, kuri susidėjo iš dešimties asmenų. Ne su staklėmis audėme, o su skautais, kurie landžiojo, laikydami rankose ilgus siūlus, ir pindami milžinišką juostą.

Stovykla man patiko, nes buvo atvykę ne tik iš Džiugo tunto skautai ir skautės, bet ir skaučių ir skautas iš Adelaidės, Sidnėjaus ir iš Tasmanijos. Taip pat atvyko į stovyklos uždarymą Ramovės pirmininkė, v.skautininkė Jonė Zitkevičienė ir v.s.fil.dr. kun. P.Dauknys, kuris pravedė sv. mišias stovyklos uždaryme. Sv. mišias buvo pravedęs ir stovyklos atidaryme.

Man ši stovykla buvo labai įdomi. Valgis buvo labai skanus. Man patiko laužai vakarais, ir užsiėmimai, bet man labai nepatiko keltis dėl mankštos!

Dalia Didžytė
Lituanistiniai kursai, 9 kl., Melb.

Vilija, KALADE Linas, STRUNGAITE Albina ir aš DIDŽYTĖ Dalytė.

Visų jų vardu, ir savo vardu dėkoju Australijos Lietuvių Fondo valdybai už gražias premijas.

Taip pat didelės ačiū mūsų „A.Z.“ redaktorei Jonei Zitkevičienei, kuri visus mus skatino ir prašė rašyti lietuviškai, mūsų rašinius tikrino ir pristatė mus premijai gauti.

Linkiu jai daug stiprios sveikatos ir tikiuosi, kad ji dar ilgai bus su mumis ir vis dar prašys lietuviškų rašinių. Dar kartą AČIŪ VISIEMS.
Už visus - Dalytė Didžytė

Vestuvės Lietuvoje ir Australijoje

Tradicines lietuviškas vestuves Lietuvoje matėme aržetame video filme. Australijos lietuvių vestuvės labai skiriasi nuo vestuvių Lietuvoje. Ten vestuvės yra labai tradicinės, o Australijoje visiškai nėra tų senų papročių. Skirtumas turbūt dalinai nuo to pareina, kad čia ne visi apsiveda su lietuviais, taip kad yra naudojamos kitų kultūrų apeigos. Taip pat vestuvės čia būna trumpos, ir nėra laiko tradicinėms apeigoms atlikti.

Lietuvoje vestuvės yra labai gražiai švenčiamos. Senais laikais jos tędavosi net dvi savaites. Šiais laikais - maždaug dvi dienas. Australijoje jos tęsiasi tik kelias valandas. Lietuvoje muzikantai yra labai svarbūs asmenys vestuvių puotoje. Jie yra tie, kurie linksmina dalyvius. Be jų nėra džiaugsmo. Australijoje žmonėms ne taip svarbūs muzikantai. Juos panaudoja tik kokias penkias valandas, kol visi svečiai išsiskirsto.

Lietuvių vestuvėse yra labai svarbus piršlys. Piršlys yra melagis. Jis suveda jaunuosius. Jis meluoja jaunajam apie jaunąją, ir atvirkščiai. Po vestuvių piršlys būna „pakartas“ dėl savo melagysčių, ir jaunieji

nebegali išsiskirti. Australijoje nėra piršlio.

Kai du žmonės apsiveda Lietuvoje, jiems negalima išsiskirti iki mirties. Australijoje, jeigu nesugyvena, jaunieji gali išsiskirti.

Lietuvoje, tiesiai po vestuvių ceremonijos ir nuotraukų, jaunasis ir jaunoji grįžta į namus, ir ten jie turi įsipirkti pro vartus į namą, ir į savo vietas prie stalo, kurios yra užimtos netikrų jaunųjų. Jie po vėžiui turi nugalėti visokias kliūtis. Jaunasis turi malkas kirsti, o jo žmona turi kūdikį apvalyti ir aprengti. Jaunasis turi jaunąją pernešti per judantį slenkstį ir sudaužyti lėkštę, pažiūrėti, kiek vaikų jie turės. Australijoje niekas neapsiiminėja tokiais žaidimais, nes jie nėra įpratę.

Mano nuomone, Lietuvoje vestuvės yra daug įdomesnės ir linksnės negu Australijoje. Pernai, kai aš buvau Lietuvoje, Tauragėje praėjome pro tokia salę, kur vyko vestuvės. Nuotaika buvo labai linksma ir labai norėjosi prisijungti prie jų linksmybių.

Venta Jokubaitytė
Lituanistiniai kursai, Melbourne

Pasikalbėjimas su mama

Nerija: „Ką tų prisimeni apie savo gyvenimą Vokietijoje?“

Mama: „Man tik buvo du metai, kai mes išvažiavome iš Vokietijos, tai prisiminti negaliu. Bet mano tėvelis daug pasakojo apie mūsų gyvenimą ten, ir aš jaučiu, lyg pati „atsimenu“ tuos laikus. Tėveliai pasakojo, kad buvo sunkus gyvenimas per karą, bet po karo buvo lengviau. Mano broliui buvo 16 metų, kai aš gimiau. Tą dieną - mano gimimo - sniegas pirmą sykį krito, ir vokiečių ligoninėje sakė kad mano vardas turėtų būti „Schneewittchen“, tai ir tapau Snieguole.“

N: „Kaip jūs gyvenote tais laikais, ką veikdavote?“

M: „Turiu nuotraukų, kur aš vežimuke, ir mano brolis Raimondas, arba mama ar močiutė, mane vežioja po miestą - Miuncheną. Eidavome žiūrėti, kaip brolis sportuoja lengva atletika, arba nueidavome aplankyti gimines.“

N: „Kas tuo laiku vyko Vokietijoje?“

M: „Karas jau buvo užsibaigęs. Mes visi gyvenome lageryje su kitais

lietuviams. Atsimenu, kad tėvelis pasakojo, kaip skaudu buvo matyti, kai sovietai reikalavo, kad jų piliečiai grįžtų į Rusiją, ir kaip per prievartą stūmė juos į vagonus. Mano šeimos rūpesčiai buvo, kaip patekti į Ameriką.“

N: „Kodėl tavo šeima atvažiavo į Australiją?“

M: „Mes jau turėjome leidimus važiuoti į Ameriką. Tada mano pusseserė Rita susiziedavo su Robertu, kuris vyko į Australiją. Taip Rita pakeitė savo planus. Tada ir jos tėvai nutarė čia važiuoti. Ir tada mano tėveliai pakeitė savo planus ir čia atvyko.“

N: „Koks tavo ryškiausias prisiminimas?“

M: „Aš tokio prisiminimo neturiu. Tačiau tėvelio pasakojimas apie karo metą, kai bombos krito ir visi bėgo į sklepus, man ryškiai vaidenasi. Tėvelis ir brolis tuo metu užlipo į trečią aukštą ir žiūrėjo, kaip tos bombos krito ir sprogo.“

Nerija Zemkalnytė
Lituanistiniai kursai, Melbourne

Anties kelionė

Antis, atskridusį į miesto centrą, policijos nuovados tvėnkinėlyje padėjo 10 kiaušinių, ir išsiritu 7 ančiukai. Visi žmonės rūpinosi motina ir jos mažyliais, iš laikraščių buvo galima sužinoti mažiausias smulkmenas apie naujuosius gyventojus.

Bet štai atėjo diena, kai motina-antis išsirusoė atgal į ežerą. Gatvėse buvo sustabdytas eismas ir daugiau kaip 20,000 žmonių stebėjo anties kelionę namo.

Ne, tai ne pasaka! Tai įvyko Adelaidės mieste, Australijoje. O knygotę su dailininkės Mary Milton dedikacija mūsų mokiniams, policininko Paul Miller, kuris buvo atsakingas už šią operaciją, autografu bei kasetę (tekstą įrašė Margaret Pocius) atsiuntė visiems

gerai žinoma Isolda Poželaitė-Davis iš Australijos.

Aptarėme, kokia būtų situacija mūsų mieste, Lietuvoje. Juk dėmesio jau nesulaukia dažnas žmogus, nekabant apie antį.

Manau, kad ši istorija turėtų priversti susimąstyti ne vieną iš mūsų, pagalvoti apie gerumą ir dėmesį ne tik žmogui, bet ir jį supančiai aplinkai.

Milda Barkauskaitė,
J.Janonio vidurinės mokyklos,
9 G klasės mokinė, Šiauliai.

P.S. Rašinėlj atsiuntė iš Lietuvos Siatulių gimnazijos, anglų kalbos mokytoja p. Eugenija Vaištilienė. AČIŪ!

Red. J.Z.

DĖKOJU

Lietuvos Nepriklausomybės Vasario 16-tąją šiais metais šventėme vasario 13 d., Melbourne, Lietuvių Namuose. Po pranešimų, paskaitos, Australijos Lietuvių Fondo buvo apdovanoti piniginėmis premijomis šeši jaunieji rašytojai, kurie daugiausia parašė straipsnių per 1993-sius mokslo metus ir jaunimo laikraštį „Ateities Zingsniai“. Tai: ARAS Danius, DIDŽYTĖ Daina, JOKUBAITYTĖ

Pasiruošimo 1994 metų⁶ Šv. Kazimiero šventė Melbourne

Dainų Šventei klausimai

Artėjant 1994 metų Pasaulio Lietuvių Dainų Šventei, skaičiuojame ant pirštų mėnesius, dienas.

Kuo gi mes, Australijos lietuviai, pradžiuosime savo tėvynę? Žinoma, savo dainoms, šokiais ir draugiškomis šypsėnomis!

Australijos lietuvių pasirodymai Lietuvoje vyks liepos 2-3 dienomis Trakuose, Vilniuje ir Kaune. Į koncertinę programą yra įtraukti geriausi, gambiausi, ištikimiausi liaudies dainai, muzikai, mentai. Bendras mišrus choras padainuos 9-nias dainas, Adelaidės ir Melbourne šokėjai pašoks po du šokius, žiūrovai stebės Adelaidės „Vaidilos“ teatro aktorius, klausysis Sydnejaus jaunojo poeto Aisčio Biere kūrybos. Sodriais balsais mėsų programą pajvairins moterų choras ir Geelongo solistė Stasė Lipšienė. Melbourne jaunimo šokių grupė, vadovaujama Dalės Antanaitienės ne tik gražiai šoka, bet taip pat reiškiasi kaip talentingos kultūrinio gyvenimo atžalos. Vadovaujant Danai Levickienei, dirbusiai su „Dainos Sambūrio“ chorą 30 metų, jaunuoliai įsijungė į mišraus choro gretas. Jų amžius nuo 16 iki 23 metų ir dauguma yra studentai, sūspėjantys savo studijas suderinti su įtemptomis repeticijomis. Melbourne jaunuoliai pasirodys atskirai, dainuodami Danos Levickienės sukurtas dainas.

Adelaidiškis Bronius Sabatskis taip pat ne naujokas lietuviškoje veikloje, apie 30 metų šoka, vadovavo savaitgalio mokyklai, dabar yra Adelaidės vidutinio

amžiaus šokėjų grupės vadovas. Šokėjų amžius nuo 30 iki 47 metų. Visi jie dirba. Laisvalaikis šokių grupė mėgsta praleisti šokdama, vykdamą į gamtą. Koncerte matysime 10 šokėjų, linksmi besisukančių B. Sabatskio sukurtą „Marceliukės kadrilius“ garsuose.

Lietuvoje pasiruošimas Dainų Šventei yra nepaprastai rimtas. Ten vyksta geriausiai pasiruošusių chorų atrankos, tad ne visi chorai patenka į galutinį 25 tūkstančių daininukų srautą. Australijoje mes negalime daryti jokių atrankų ir tik džiaugiamės kiekvienu nauju nariu, tad jau šiandien pradėkime mokintis žodžius, namuose niūniuokime melodijas ir stenkimės lankyti repeticijas. Lietuvoje manoma, kad mes čia dainuojame beveik kaip profesionalai, tad neapvilkiame brangios tėvynės! Parodyti savo talentus galėsime visiems kartu, tuoj po Velykų suplaukus į Melbourne, kur ne tik parepetuosime, bet ir pakoncertuosime.

Dabar gi, atėjo laikas kuo greičiau užsiregistruoti, sumokant visiems dalyviams po 175 Australiškų dolerių Australijos Krašto Valdybos Kultūrinių Reikalų vedėjui V. Opulskiui, arba savo chorų administracijoms. Mokestį privalo susimokėti tik Dainų Šventės dalyviai arba asmenys, kurie žada visą laiką praleisti kartu su dalyviais.

Paskutinė mokestio įmokėjimo diena yra vasario 28, tad paskubėkime!

Skrisime į Lietuvą keliomis grupėmis, bet turime visi kartu būti mums paskirtame bendrabutyje liepos 1 dieną, kada vyks jungtinė Australijos Lietuvių jungtinio koncerto dalyvių generalinė repeticija.

Liepos 4 dieną, turėsime prisijungti prie kitų chorų ir iki liepos 10 dienos dalyvauti bendroje programoje. Po šventės, norintieji galės vykti į ekskursijas po Lietuvą. Tas liečia tik susimokėjusius 175 dolerių nario mokestį.

Bus daugiau.

Gražina Pranauskienė

Visi Džiugo Tunto skautai ir tėvai, ir kartu visa Melbourne bendruomenė, kviečiami atšvęsti Šv. Kazimiero, lietuvių skautų globėjo, šventę, sekmadienį, kovo 6-tą dieną.

Skautai renkasi uniformuoti prie Sv. Marijos Jūros Zvaigždės bažnyčios 11.45 val. ryt, kad visi kartu dalyvautų Mišiose 12 val. Skautai atliks skaitymus ir giedojimą, o bažnyčioj bus iškabinti Sv. Kazimiero paveikslai, kuriuos vilkiukai ir paukštytės įspalvino

Tunto stovyklos metu.

Po Mišių visi kviečiami į Melbourne Lietuvių Namus, kur įvyks vyresnių skaučių ruošiamą tradicinę Kaziuko Mugę. Kaziuko Mugės pilnas skiriamas Telšių specialiajai internatinei mokyklai protiškai atsilikusiems vaikams. Kas norėtų paaukoti fantų daiktinei loterijai arba pyragų mugei, prašomi kreiptis pas vyresnes skoutes, skautų vadovus ar tuntininkę. Bus parduodami skautų padaryti rankdarbiai stovykloje. Mugės metu, skautai įvykiai pavalgydins skautus karštom dešrelėm, o antrą valandą po pietų įvyks Sv. Kazimiero šventės proga Tunto sueiga. Visi, netikėtai skautai, kviečiami dalyvauti. Budėkime!

ps. Birutė Prašmutaitė
Džiugo Tunto Tuntininkė

Melbourne Džiugo Skautų Tunto stovykloje LAISVA LIETUVA Gillwell Parke 1994.I.4. Jaunesniesiems skautams: Vilkiukams ir Paukštytėms buvo paskelbtas konkursas nuspalvinti šv. Kazimiero paveikslo kontūrus. Vertinimo komisija: ps. Birutė Prašmutaitė, ps. Birutė Kymantienė ir kun. P. Dauknys. Pirmą premiją laimėjo du: Marta Lukaitytė ir Arūnas Mickus, II premiją - Danius Meiliūnas, III premiją - Nindra Skeivyte. Buvo džiaugsmas stebėti su koku atsidėjimu visi ėmėsi meninio darbo, spalvų įvairumo!

Broliai prie skautų padarytų "pottery" dalykų - iš kairės vilk. kand. Rimas Sadauskas ir skautas kand. Saulius Klimas.

VIII PASAULIO LIETUVIŲ JAUNIMO KONGRESAS

Australijos Lietuvių Jaunimo Sąjunga kviečia jaunimą kandidatuoti - būti atstovais sekanciam 8-tam Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongresui, kuris įvyks Lietuvoje ir Anglijoje liepos mėnesį, 1994.

Kandidatai turi būti tarp 18 ir 35 metų amžiaus.

Pareiškime turi įrodyti: 1) Kodėl kandidatas nori būti atstovu; 2) Dabartiniai ir nuveikti darbai lietuvių bendruomenėje; 3) Ką pasižada veikti bendruomenėje ateityje po Kongreso.

Kiekvienas miestas išsirinks savo atstovus pagal nurodytą skaičių.

Siųskite savo pareiškimus iki kovo 20 d. 1994 savo vietovės pirmininkams.

Adelaidė - Antanas Pocius, 65 Mt Osmond Rd, Mt Osmond, 5064.

Canberra - Paulius Stepanas, 5 Bonnich Place, Garran, 2605.

Melbourne - Linas Seikis, 30 Beavers Rd, Northcote, 3070.

Sydney - Marina Cox, 57 Cedarwood Drive, Cherrybrook, 2120.

Aust. Lietuvių Jaunimo Sąjunga

Lietuvos Invalidams Vaikams aukojo:

\$100 - J.irD. Liubina, \$63 - S. Steponavičienė ir \$100 surinkta T. Jurgelaitienės.

Nuoširdžiai dėkojame visiems.

K. Didelytė

Invalidų Vaikų fondas (ALJS)

SKELBIMAS

Melbourne Lietuvių Klubas ieško pagalbinio baro darbininko (darbininkės). Sąžiningumas ir mandagus apsiėjimas su baro klientais yra būtina. Darbo laikas yra dažniausiai naktimis įvairių pobūvių proga; taip pat retkarčiais ir

šeštadieniais bei sekmadieniais.

Norintieji gauti daugiau informacijų prašom kreiptis tiesioginiai pas mane sekmadieniais Lietuvių Klube arba skambinti 842-3403.

Algis Kairaitis
Baro Įždininkas

IS MŪSŲ PARAPIJŲ

Melbournas

Govyojo Rožančiaus Brolija kovo mėnesį meldžiasi, kad Sv. Kazimiero užtarimu lietuvių jaunimas aukotųsi Dievo ir Tautos ypatingai tarnybai.

Sv. Kazimiero - Lietuvos ir viso lietuviškojo jaunimo dangiškojo Globėjo iškilmingos pamaldos Svč. Marijos Jūrų Zvaigždės bažnyčioje kovo 6 d. sekmadienį. Džiugo Tuntas dalyvauja uniformuotas su vėliavomis, gieda per šv. Mišias, atlieka visus liturginius skaitymus. Visi kviečiami prie šv. Komunijos. Slovinkim Kristų Karalių, kuriam su meile tarnavo šventasis karalaitis Kazimieras.

Antanas Steponavičius mūsų Parapijos Choro tenoras, miręs 1990 m. vasario 26 d. šv. Mišias už jo vėlę užprašė jo žmona Stasė Steponavičienė vasario 27 d.

Antano Raudžio dėdė Jonas Raudys, 80 m. amžiaus, mirė Lietuvoje. Pas mus Antano užprašytos šv. Mišios buvo aukotos vasario 21 d.

Genovaitė Malžinskas slaugoma Southern Cross Senelių namuose Springvale South. Jai suteikti šv. Sakramantai. Jos vyras miręs Melbourne, bet dar gyvi du sūnūs ir duklė Melbourne.

Antanas Jankevičius ir Juozas Keblys - Parapijos Tarybos nariai, prie Parapijos Namų pataisymo dirbo praėjusią savaitę, sutaisydami sienas. Ačiū labai už gražiai atliktą darbą. Per lietuvių buvo iškviesti stogų taisytojai, kad užtaisytų stogą, nes tik per lietuvių galėjo surasti skyles. Dabar stogas kurį laiką vėl bus tvarkoje.

Parapijos išlaikymui bendra

ALK Federacijos valdyba

suma vokeliais aukojo: \$60 A.Gylienė, \$30 St. Seduikis, \$20 H.Vytas. Viesiems aukotojams ir kartu prisijungusiems „Tėviškos Aidų“ prenumeratas ir aukas nuoširdžiai dėkoja kun. Pr.Dauknys.

Geelonge Lietuvos Nepriklausomybės Šventė minėta vasario 20 d. sekmadienį pradėdant iškilmingom šv. Mišiom šv. Jono bažnyčioje. Procesijoje į bažnyčią žengė su Garbės sargybos organizaciją vėliavos: Skautų Satrijos Tunto, Sporto Klubo Vyties ir Lietuvos Trispalvę, kurią nešė pats Bendruomenės pirmininkas Otto Schrederis. Dievo berniukai gražiai pasipuošę: Romas Liubich ir Normanas Rataijčik. Liturginius skaitymus atliko Adolfas Obeliūnas ir Tikinčiųjų maldą - Vladas Stuikevičius. Aukus atnešė Stasė Karpalavičienė ir jos dukrelė Stasė Lipšienė. Kun. Pr.Dauknys tarė Šventei pamokslą. Visi pamaldų dalyviai, kurių buvo apie 60, sutartinai giedoj. Daugelis priėmė šv. Komuniją Dievui dėkojant už atgautą Nepriklausomybę. Pamaldas baigėme Lietuvos Himnu. Kunigas turėjo grįžti atgal į Melbourną kitom pamaldom, o visi dalyviai važiavo į Lietuvių Namus Minėjimui. Viktoras Čerakavičius prieš kelias dienas turėjo didelę operaciją Geelonge ligoninėje ir per pamaldas meldėmės už jo pasveikimą.

Nuoširdžiai dėkojame Melbourne Lietuvių Katalikių Moterų Draugijai už „Tėviškos Aidams“ skirtą dovaną \$200. Už nuolatinę kasmetinę paramą esame labai dėkingi, padedant laikraščio leidimą.

Australija ir Naujoji Zelandija

Kun. St. Gaidelis, SJ sveikinasi su popiežium Jo Sventenybe Jonu Paulium II 1993 m. rugsėjo 8 d. šv. Jokūbo katedroje, Rygoje.

Maldos Apaštalavimas

Jo Sventenybė popiežius Jonas Paulius II MA nariams kovo mėnesiui skyrė sekančią intenciją: Kad visos tautos efektyviai dirbtų drauge, kad pagelbėtų alkio ir skurdo aukoms.

Trumpas rytmetinis aukojimas: Visą aukoju Tau, Sventčiausioji Jėzaus Sirdie!

Sotus alkano neužjaučia

Kadangi materialiniai ištekliai yra nevienodai paskirstyti, to pasekoje turime alkį ir skurdą. O vis dėlto, Dievas skyrė žemės gaminamas gėrybes visų žmonių naudojimuisi, be išimties. Šiandien, kaip dar niekuomet, laukai yra apdirbami sudėtingiausia technika, kuri duoda gausų derlių. Bet dažnai tas derlius netraktuojamas kaip palaime, o pelno sumetimais sunaikinamas.

Labai dažnai kraštai tegalvoja tik apie savąją gerovę, apie suderinimą savųjų interesų su tokiais pat sąjungininkų, kurie turi panašias ar lygias jiems ekonomines sąlygas, bet nesirūpina apie silpnųjų tautų ekonominį gerbuvį.

Sutraukymas tokio egoistinio

banknotai veltui. Dėka diplomatiškų pastangų, spausdintojai ir Lietuvos Bankas paliko geriausiuose santykiuose. Deryboms pasibaigus Kęstučiui Lynikui buvo pasiūlyta konsultanto darbas pinigų spaustuviėje Amerikoje. Vis dėl to, pirmenybė teko Lietuvai, kur jis tebedirba, ryšius palaikydamas visomis moderniomis priemonėmis.

Naujasis Garbės Konsulas Melbourne yra gerai žinomas vietinėje bei kitose lietuvių bendruomenėse. Kęstutis Lynikas buvo 1976 metų Lietuvių Dienų Rengimo Valdybos Pirmininku, Apylinkės Valdybos Pirmininku, Lietuvių Inžinierių ir Architektų Valdybos Pirmininku, Tautos Fondo Valdybos Pirmininku Melbourne, daugelį metų Dainos Sambūro Valdybos Pirmininku ir taip pat Sambūro choristu. Baigęs profesines studijas čia Melbourne, buvo bent šešiose profesinėse

(Nukelta į 8-tą psl.)

retežio, kuris trukdo mums sujungtomis jėgomis nugalėti skurdą, turėtų būti tikslas kiekvieno iš mūsų ir kiekvieno humaniško visuomeninio junginio visuose etapuose.

Todėl yra primygtinai reikalinga, kad visi tie, kurie tiki į taikos ir dalinimosi Evangeliją, tą tikėjimą paliūdytų praktiškai kasdieniniame gyvenime asmeniškai ir bendrijoje. Kai vienas kūno narys kenčia, visas organizmas jaučia tos kančios padarinius. Todėl kiekvienas krikščionis turėtų veikti iš anksto nelaukiant kito asmens išstinkančios bėdos ir daryti visą tai būdai palengvinti, net ir savosios aukos kaina.

Malda, pirmasis energijos šaltinis, palaikys jūsų duosumą ir palengvins mūsų darbą, nes dieviškoji Dvasia žengs pirmą mūsų, kai mes pradėsime bet kokią veiklą vietinėje ar tarptautinėje plotmėje.

Jei maldos dvasia nugalės destruktivinį egoizmą, kuris slypi mūmose ir visuomenėje, tada turtingesni pagalvos apie vargšus; galingsios tautos bendradarbiaus su silpnesniomis, kad šios sustiprėtų; neturtingieji kraštai nebebus traktuojami kaip nuodingųjų pramoninių atmatų šiukšlynas, kuriuo naudojasi aukštai industrializuoti kraštai; čiagimųjų tautelių naturalūs gamtos rezervai nebus beatodairiniai eksploatuojami neatsižvelgiant į jų reikalus; nebeliks tų tarptautinių finansinių manevrų sužlugdymui tų, kurie pergyvena krizę; darbininkai, ypač imigrantai, nebebus atleidinėjami iš darbo tam, kad padidintų akcininkų pelną; atsiras vietos ligoninėse kiekvienam, nežiūrint jo tautybės ar finansinio pajėgumo; nedaugės našlaičių ir invalidų skaičius kraštuose, sunaikintuose brolių džiugų karų, nes nebebus reikalo naikinti miestus ar žmones tam, kad užsienio ginklų fabrikantai, kurie patys nuo karų nenukentė, krautų sau turtus.

Visa tai ir dar daugiau bus galima pasiekti, jei mes įgyvendinsime tikrą savo artimo meilę ir išmoksime drauge melstis prašydami, kaip Viešpats mus mokino, „kasdienės mūsų duonos duok mums šiandien“.

(Pagal Pontifical Council „Cor Unum“)

Lietuvos Respublikos Konsulatas Melbourne

Kęstutis Lynikas,

Lietuvos Garbės konsulas
Melbourne,

Trijų konsulatų koordiniatorius

Australijos Ambasadorius Lietuvai Mr. John Burgess informuoja, kad Australijos vyriausybė vasario mėn. 7 d. išdavė exequatur (konsulinį pripažinimą) garbės konsulams Australijoje - Kęstučiui Lynikui, Jurgiui Jonavičiui ir Viktorui Slieteriui. Lietuvos Užsienio Reikalų Ministerija Kęstutį Lyniką pakvietė visų trijų konsulatų koordiniatoriumi, per kurį Lietuva palaikys ryšį su likusiais dviem

konsulais ir visa lietuvių bendruomenė apskritai.

Sydnejaus konsulatui priklausys N.S.W. ir Queenslando; Melbourne konsulatui - Viktorijos ir Tasmanijos; Adelaidės konsulatui - Pietų Australijos. Vakarų ir Šiaurės Australijos valstijos. Šis paskirstymas maždaug pagal ten gyvenančių lietuvių skaičių buvo rekomenduotas ALB Krašto Valdybos ir Apylinkių Valdybų Pirmininkų suvažiavime Melbourne.

Siuo metu Kęstutis Lynikas tebėra Lietuvos Valstybės konsultantas ir taip pat Lietuvos banko konsultantas banknotų ir vertybinių popierių klausimais. Nuo 1992 metų vidurio jis praleido apie pusę metų Lietuvoje įvairiomis progomis dirbdamas naujų 1993 m. laidos litų banknotų gamybos kontrolėje. Į šį darbą jis buvo pakviestas premjero Gedimino Vagnoriaus kad patikrinti ir įvertinti 1991 metų laidos banknotus bei pataisyti padarytas klaidas. Apie pirmosios laidos saugumo trūkumus, dirbdamas kartu su Lietuvos Teismo Ekspertizės Institutu, K. Lynikas padarė išsamų pranešimą Vyriausybei. Vėliau sekė ištęsta kova dėl Lietuvai padaryto nuostolio atlyginimo, kuri baigėsi tuo, kad Lietuvai buvo atspausdinti saugesni ir žymiai patrauklesni

AUSTRALIJOS LIETUVIŲ FONDAS

Mūsų laikraščiuose nuolat matome raginimus remti Australijos Lietuvių Fondą. Ne vienam skitytojui gal jau ir nebeaišku kas gi yra tas Fondas, kokie jo tikslai. Neretai yra painiojama su kitokiais buvusiais ar esančiais fondais.

Australijos Lietuvių Fondas (Australian Lithuanian Foundation Inc. - registruotas pavadinimas) yra vienintėlis lietuvių fondas Australijoje, kurio tikslas yra skatinti, remti ir puoselėti lietuvių tautinę kultūrą, mokslą švietimą, meną ir kitas lietuvių kultūrinės apraiškas. Fondas įsteigtas 1972 metais su \$1000 kapitalu. 1977 metais Fondas įkorporuotas ir šiuo metu Fondo kapitalas yra \$424,500 (dauguma šio pranešimo skaičių yra tokie, kokie jie buvo paskutinio metinio susirinkimo metu ir yra suapvalinti). Į šį Fondo kapitalą įeina du atskiri fondai skirti apibrėžtiems tikslams:

1. V. ir G. Kazokų fonas \$10,000 tikslu iš palūkanų kas antri metai skirti premijas už geriausių tapybos arba grafikos kūrinių ir už geriausių skulptūros ar keramikos kūrinių Lietuvių Dienų meno parodoje. Pirmenybė suteikiama kūriniui lietuviška tema.

2. Nadieždos - Valerijos Butkuvienės Atminimo Fondas \$50,000, remti lietuviškas kultūrinės bei švietimo labdaros apraiškas pagrindinai surištas ir ryšius palaikančias su panašia veikla Lietuvoje.

Nuo 1977 metų į Fondą įplaukė 21 palikimas, viso \$207,000. Atskirų palikimų vertė buvo nuo \$100 iki \$54,500. 18 asmenų yra paaukoję \$1000 arba daugiau. Didžiausia individuali auka yra \$10,500.

Fondo Atminimų Knygoje įrašytos 490 pavardės. Tai pavardės tų, su kuriais amžinai atsisveikindami vietoj gėlių Fondui paaukojome \$55,000. Kitos Fondos pajamos gautos aukomis ir narių įstojimo mokesčiais.

Tame pačiame laikotarpyje (nuo 1977) suteikta \$220,500 parama lietuvių organizacijoms, \$65,500 švietimui, \$35,000 knygų leidimui, \$13,500 šaltinių bibliotekai, \$13,000 spaudai. Iki šiol laikytasi nuostatos paramą teikti iš palūkanų, nelinečiant kapitalo. Australijos Lietuvių Dienų organizaciniam komitetams Fondas beprocentiniai skolina reikalingą pradinį kapitalą. Jau keli metai mūsų spauda (laikraščiai) yra remiami apie \$3000 vertės apmokamų skelbimų būdu.

Šiuo metu Fonde yra 217 registruotų narių, jų tarpe 11 organizacijų iš kurių 5 yra gavusios paramą. Daug daugiau paramą gavusių organizacijų nėra Fondo nariais. Nario įstojimo mokesčiai yra \$25. Tolimesnių narystės mokesčių nėra. Visi asmenys ir organizacijos, kurie yra įvairiomis progomis aukoję ir kurių bendra aukų suma siekia \$25, yra laikomi Fondo nariais, tačiau formaliai nariais gali tapti tik tai užpildę čia pridedamą pareiškimą. Nauji nariai prie to paties pareiškimo prideda \$25. Visus narius, kurie yra pakeitę adresus prašome apie tai pranešti Fondui.

Fondas yra mūsų bendruomenės ateities garantija - tapkime jo nariais.

ALF valdyba

Aukos Australijos Lietuvių fondui

\$500 AŲA. Česlovo Piečiukaičio palikimas (S.A.).

Per mūsų įgaliojimą Adelaidėj A. Zamoiskį gauta: \$25 K. Vanagienė (210) ir \$15 A. Gudelis (455).

Nuoširdus acū.

Vincas Ališauskas
AL Fondo išdininkas

Pavardė ir vardas

Adresas.....

Australijos Lietuvių Fondo Valdybai
50 Errol St., North Melbourne, Vic. 3051

Prašau mane priimti Australijos Lietuvių Fondo nariu. Sutinku vykdyti visas nario prievolės, aptartas Fondo memorandume ir nuostatuose. Kartu pridėdu.....dolerių nario mokesčiui.

Data..... Parašas.....

TIKROS KATALIKŲ LAIDOTUVĖS

Mes tikime, kad mūsų uždavinys yra ne tik laidotuves sutvarkyti profesionaliai ir ramiai, bet taip pat suprasti ir pagerbti suinteresuotų žmonių jausmus ir užtikrinti, kad laidotuvių sutvarkymas yra prasmingas ir tinkamas.

TOBIN BROTHERS FUNERAL DIRECTORS

Doncaster: 816 Doncaster Road.....	848 3666
East Burwood: 294 Burwood Highway.....	802 9999
Frankston: 232 Cranbourne Road....	789 6766
Gardenvale: 135 Martin Street.....	596 8144
Glenroy: 111 Wheatshaf Road.....	306 2044
Malvern: 1382 High Street.....	509 4811
Noble Park: 505 Princes Highway.....	546 7644
North Melbourne: 189 Boundary Road.....	329 6144
Ringwood: 331 Maroonah Highway.....	870 8011
Berwick: 21 Lyall Road.....	707 5533
Moorabbin: 16 Tuck Street.....	555 9088
St. Albans: 69 Alfreda Street.....	367 4333

Lilehamerio olimpiniam kaimelyje Lietuvos vėliava

Rašo Algis Matulevičius

Lilehamerio „Olympic Park“ XVII žiemos olimpiadų žaidynių iškilmingas atidarymas. 65 valstybių (žiemos žaidynėms rekordinis skaičius) sportininkų parade 39-ąja (kaip ir 1992 m. Albervilyje tarp Lichtenšteino ir Liuksemburgo) žygiavo antrą kartą po Nepriklausomybės atkūrimo žiemos žaidynėse Lietuvos delegacija. Mūsų šalies vėliavą nešė praėjusiais metais Lenkijoje įvykusios pasaulinės žiemos universiados ledo šokių varžybų prizininkas Povilas Vanagas. Garbės svečių tribūnoje bus Lietuvos Respublikos Prezidentas Algirdas Brazauskas.

A.Poviliūnas „Lietuvos rytui“ telefonu papasakojo, kad jiedu su LTOK generaliniu sekretoriumi Petru Statuta dalyvavo Lilehameryje vykusioje IOC (Tarptautinis olimpinis komitetas) sesijoje.

IOC sesijos pagrindinis tikslas buvo įvertinti LOOC (Lilehamerio žiemos olimpiadų žaidynių organizacinis komitetas) pasiruošimą žaidynėms. IOC prezidentas markizas Juanas Antonio Samaranchas teigiamai atsiliepė apie nuveiktą didelį darbą. Jis ypač akcentavo šeiminių dėmesį ekologijai, gamtos išsaugojimui įrengiant olimpinis

objektus, ir todėl šias žaidynes pavadino žaliosiomis.

Vasario 10 d. 12 val. Norvegijos laiku pakelta Lietuvos trispalvė. Tai ta pati vėliava, kuri plazdėjo ir Barselonos (1992 m.) XXV vasaros olimpiadų žaidynių kaimelyje.

Lietuvos valstybinės vėliavos pakėlimo iškilmingame ceremoniale su paradine apranga dalyvavo LTOK vadovai ir visi olimpiniam kaimelyje jau gyvenantys mūsų šalies olimpinės delegacijos nariai.

Lietuvos olimpinės misijos XVII žiemos olimpinėse žaidynėse vadovas Alvidas Raškauskas faksu informavo, kad Lietuvos delegacijos pirmoji grupė įsikūrė viename iš dviejų mūsų šalies rinktinė skirtų namelių. Juose jauku ir šilta. Kiekvienam skirtas atskiras kambarys. Gydytojo Vytauto Zumerio (jis jau gavo oficialią gydytojo licenciją dirbti žaidynių metu) būstas įrengtas ir kaip darbo kambarys.

Lietuvos sportininkų artimiausi kaimynai - Slovėnijos ir Australijos olimpiečiai. Iki olimpinio kaimelio centro, kur yra visų tarnybų biuras, valgykla (pasak A.Poviliūno ir A.Raškausko, maitina labai gardžiai), paštas, bankas, poliklinika, kirpykla, kompiuterių, žaidimų salės, tik 100 metrų.

Tarpininke tarp LOOC ir Lietuvos delegacijos paskirta lenkaitė Beata, kuri jau penktus metus studijuoja Norvegijos sostinėje Osle.

Jau kitą dieną (vasario 5 d.) po atvykimo į Lilehamerį slidininkai Vida Vencienė ir Ričardas Panavas bei biatlonininkai Kazimiera Strolienė ir Gintaras Jasinskas olimpinėse trasose surengė pirmąsias treniruotes (jos vyksta du kartus per dieną). Jų nuomone, šios trasos yra sunkesnės ir sudėtingesnės negu Albervilyje.

Kalgario (1988 m.) olimpiadų žaidynių čempionė V.Vencienė vis dar šiek tiek slaugo. Todėl, pasitarusi su savo treneriu Vilmantu Gineitu ir komandos gydytoju, pirmąsias treniruotes praleido.

Apskritai, pasak A.Raškausko, mūsų šalies delegacijoje vyrauja gera nuotaika.

Lilehameryje gausu turistų - pilnos gatvės žmonių. Su „Gedimino turo“ kelialapiais atvyko 20 Lietuvos turistų pirmoji grupė. Jie čia viešės 10 dienų, kiekvienas pabuvęs 4-5 varžybose.

„L.R.“

Nusišypsokime

- Ar tu, Jonuk, gražiai elgiesi bažnyčioje per pamaldas?
- Taip, močiute; kai vienas ponas man pasiūlė tokį krepšiuoką su pinigais, tai aš labai mandagiai padėkojau ir jo neėmiau.

Tėvyn. Židyns

.....
- Pauliuk, ką ten tu skaitai apie vaikų auklėjimą?
- Nieko, mamyte, aš tik norėjau pasitikrinti, ar esu gerai auklėjamas.

.....
- Vaikai, - klausia mokytojas, o ar žinote, ką vadina žvėrių karaliumi?

- Aš žinau, - pakelia ranką Petriukas, - zoologijos direktorių.